

РЕШЕНИЕ

№ 22598

гр. София, 05.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в
публично заседание на 20.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **3644** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на М. Х. С., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] г, гражданин на Л., с адрес [населено място], [улица], срещу Решение № 514 от 13.03.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят навежда твърдения за незаконосъобразност на оспорения административен акт като постановен при неправилно приложение на закона и допуснати съществени процесуални нарушения, без да са установени и анализирани всички факти и обстоятелства, чрез които да бъде установена обективната истина по случая му. Кандидатът поддържа, че е живял в северната част на Л., където от началото на 2026 година има активни военни действия, разрушена инфраструктура, непрестанни престрелки в контекста на избухналия военен конфликт в Близкия И.. Счита, че в обжалваното решение не е обсъдена ситуацията със сигурността в страната му на произход и не му е предоставена възможност да заяви конкретните елементи на страх от преследване, които са го принудили да напусне Л.. Твърди се психическа нестабилност, породена от стресови преживявания в Л., както и нужда от продължаващо лечение в България, както и наличие на основания за закрила по чл.9, ал.1, т.2 и т.3 от ЗУБ. Претендира се отмяна на решението и връщане на преписката за ново произнасяне от компетентен орган на ДАБ.

Ответникът председател на ДАБ оспорва жалбата чрез юрк. Х..

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след като взе предвид доводите на страните и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна следното:

Не е спорно по делото, че М. Х. С. е подал молба с рег. № УП-7481 от 05.02.2026 г. за предоставяне на международна закрила, когато са попълнени регистрационен лист и Евродак дактилоскопна карта. Първоначално личните му данни са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ.

На проведено на 12.02.2026 г. интервю кандидатът посочил, че е роден и живял в [населено място], Л., от 2020 г. до 2024 г. пребивавал в И., през 2025 г. бил в Л., а в края на същата година напуснал за И., където живеела майка му. Върнал се в Л. на 04.01.2026 г. и на 10.01.2026 г. заминал легално, със самолет за Турция. Учил до четвърти клас, след това работил като сервитър в ресторант. В Л. останали баща му и една омъжена сестра, които живеели в [населено място]. Искал да премине нелегално в Н., защото там имал приятели, където да се устройе там и да започне работа. Влязъл нелегално в България на 22-24.01.2026 г., бил заловен в жилище в [населено място]. Напуснал Л., защото там нямало сигурност, а той искал да живее свободно. Радикалните мюсюлмани в Л. му правели проблеми, защото имал татуировки. Искал да изкарва пари и да помага на баща си. В Л. работел за 300 долара, а за издържката му били необходими 400 долара. Лично спрямо него не било упражнявано насилие, но бил в кафене в [населено място], когато някакви хора започнали да стрелят. Не заявява проблеми на религиозна или етническа основа. Не е арестуван или съден в държавата си на произход. Не участва в групировки.

В административната преписка се съдържа формуляр за идентификация и оценка на потребностите с рег. № УП-7481 от 05.02.2026 г., в който е посочено, че кандидатът е използвал успокоителни в Л., защото имал паник атаки. Според формуляр за индивидуален план за подкрепа рег. № УП-7481 от 18.02.2026 г. на чуждия гражданин е изписан Deanxit – по една таблетка на ден и му е предоставено направление за психиатър.

Постановено е оспореното Решение № 514 от 13.03.2026 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, е отхвърлена молбата на кандидата за международна закрила. Административният орган е приел, че за М. Х. С. не са налице предпоставките за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като от бежанската му история не може да се направи извод за наличието на основателни опасения от преследване по причините, изброени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Вместо това, чуждият гражданин е мотивирал молбата си за международна закрила с проблеми от личен характер и икономически причини, като заявил, че иска да има свобода и възможност да печели повече пари, за да ги изпраща на своя баща. Административният орган е съобразил, че М. Х. С. не е заплашван лично и не е имал никакви проблеми в Л., вкл. от етнически или религиозен характер, респ. не е установил наличие на реални причини да се страхува за живота си или да не може да се върне легално и да работи и живее със семейството си в друг град или област на Л.. Формирано е заключение, че молителят е подал молба за закрила в Република България, единствено защото не е успял да достигне заветната си цел, а именно Н., но е бил заловен още преди да успее да достигне границата, поради което е приет за икономически мигрант, който търси по-добри условия за живот и работа в Европа.

По-нататък в решението са изложени мотиви за липса на основания за предоставяне на субсидиарна закрила по чл.9, ал.1, т.1-2 от ЗУБ. Въз основа на Справка вх. № МД-02-36/04.02.2026 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС относно актуалната обстановка в Л. не са установени и разширенията, дадени в Тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 във връзка с

приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Прието е, че състоянието на сигурността в държавата по произход на ливанския гражданин не предполага, че ако се завърне на територията ѝ, той би бил изправен пред реален риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут. Направена е преценка, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, поради което и, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в Л. следвало да е изключително, каквото според цитираната справка на ДАБ то не е.

Посочено е общо в решението, че за М. Х. С. липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ. Същият не е заявил член на семейството му да има предоставена международна закрила в Република България. Не са налице и условията за предоставяне на хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като чуждият гражданин не се позовава на причини от хуманитарен характер.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е съобщено на 19.03.2026 г. Жалбата срещу него е подадена на 24.03.2026 г., т.е. в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ и в установената форма, с излагане на фактически и правни основания за издаването му. Липсват данни за допуснати в хода на административното производство съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са накърнили правото на защита на молителя или ако не бяха допуснати, органът би постановил решение в противен смисъл. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл.8 и чл.9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съдът приема, че административният орган е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, както и липсата на конкретни действия на лично преследване по примерното изброяване на чл.8, ал.5 ЗУБ. Въз основа на посоченото от молителя в интервюто правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ. По изложените съображения административният орган правилно е приел, че по отношение на кандидата не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ.

Съгласно чл.73, изр.2 от ЗУБ, в случай, че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут, уредена в чл.9, ал.1 от ЗУБ, според който хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата

си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като:

1. смъртно наказание или екзекуция, или
2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или
3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

По силата на чл.4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи:

Б. „а“ - всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане.

Б. „б“ – всички относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства;

Б. „в“ - индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства.

Релевантна информация относно държавата на произход на кандидата по смисъла на чл.4, пар.3, б. „а“ от Директива 2011/95/ЕС се открива в следните официални източници, свободно достъпни на Интернет страница ecoi.net:

I. Доклад за състоянието на човешките права (обхващащ 2025 г.) - Състоянието на човешките права по света; Л. 2025 г., с автор А. I.:

„Израелските военни продължиха да извършват въздушни удари в Л. въпреки споразумението за прекратяване на огъня, а ливанското правителство не успя да потърси категорична отговорност за нарушения на международното хуманитарно право. И. също така причини обширни разрушения и щети на граждански структури и земеделски земи в Ю. Л., в нарушение на международното хуманитарно право. Ливанските власти продължиха да призоват активисти и журналисти по обвинения в клевета и други неясни обвинения, докато в парламента напредна проектозакон за медиите, който би могъл по-добре да защити свободата на словото. Въпреки известно подобрение, Л. продължава да няма универсална система за социална закрила. Предложено изменение пред парламента имаше за цел да измени ливанския закон за гражданство, за да предостави гражданство на децата на ливанските жени. Л. преживя най-тежката си суша през последните години.

Контекст: Л. сложи край на повече от двегодишна политическа патова ситуация с избирането на 9 януари на президент – командващия Ливанските въоръжени сили Д. Аун – и сформирането на правителство. На 13 януари парламентът назначи Н. Салам за министър-председател. Въпреки споразумението за прекратяване на огъня, постигнато през ноември 2024 г., израелските военни продължиха да извършват почти ежедневни въздушни удари в Ю. Л. и региона Б. – и от време на време на други места, включително столицата Б. – насочени към това, което те определиха като военни обекти и персонал на Х.. На 18 февруари И. обяви, че ще запази военно присъствие и временно ще контролира пет „стратегически“ наблюдателни точки в Ю. Л.. На 27 февруари израелският министър на отбраната заяви, че израелските сили „останат за неопределено време“ в буферна зона на границата между И. и Л.. Към 1 октомври, според Службата на Върховния комисар на ООН по правата на човека, израелските военни операции са убили 103 цивилни в Л. от влизането в сила на прекратяването на огъня, а 80 000 души остават разселени.

Нарушения на международното хуманитарно право

Въздушните удари на израелските военни срещу Л. причиниха обширни разрушения и щети на граждански структури и земеделски земи в Ю. Л. в нарушение на международното хуманитарно право. Между 1 октомври 2024 г. и 26 януари 2025 г. над 10 000 структури бяха силно повредени или напълно разрушени, включително домове, джамии, гробища, пътища, паркове и футболни игрища. В три общини над 70% от всички структури бяха разрушени. По-голямата част от разрушенията са станали извън активни бойни действия и при очевидната липса на императивна военна необходимост, както се изисква съгласно международното хуманитарно право. Разрушенията продължиха, докато беше в сила споразумение за прекратяване на огъня.

Правителството не успя да потърси отговорност за нарушения на международното хуманитарно право, извършени по време на конфликта с И., като се въздържа от предоставяне на юрисдикцията на МНС да разследва и преследва престъпления по Римския статут, извършени на ливанска територия, и да гарантира правото на жертвите на правна защита. „А. И.“ документира многократни нарушения на международното хуманитарно право, извършени от израелските военни в Л. между 2023 и 2025 г., включително удари по здравни заведения и превозни средства в Б. и в Ю. Л. „А. И.“ също така документира множество въздушни удари, при които загинаха граждански, включително деца, и бяха унищожени граждански имоти.

Право на социално осигуряване

Въпреки ограничените реформи, Л. все още е далеч от универсална система за социална закрила. След икономическата криза през 2019 г. много семейства с деца, възрастни хора и неработоспособни все още нямат достъп до достъпно здравно осигуряване и основна доходна сигурност. През юни Националният фонд за социално осигуряване обяви серия от промени в помощите си за прекратяване на трудовия договор и семейните помощи, включително по-високи вноски от работодателите и увеличени обезщетения за служителите, включително увеличени семейни помощи. Тези промени бяха въведени от 1 юли. Макар и важна стъпка напред, когато беше приета през 2024 г., Националната стратегия за социална закрила остана недофинансирана и недостатъчно изпълнявана и продължи да изключва неливански общности, включително мигранти и бежанци.

Права на бежанците и мигрантите

Л. продължи да приема голям брой бежанци, включително сирийци и палестинци. Въпреки че хиляди сирийци се завърнаха у дома след свалянето на бившия сирийски президент Б. ал-А. през декември 2024 г., към 30 септември 636 051 сирийски бежанци остават регистрирани във Върховния комисариат на ООН за бежанците в Л., според Агенцията на ООН за бежанците. Правителството изчисли, че 1 милион сирийски бежанци остават в Л. и че допълнителни 120 000 сирийски бежанци са пристигнали след декември 2024 г., бягайки от смъртоносното напрежение и насилие в крайбрежните и южните райони на С. (вижте статията за С.).

ВКБООН заяви, че поради съкращения на бюджета е затворила приемните си центрове в градовете Т., А. и Т., както и в района на Б.. До края на септември са получени само 25% от необходимото финансиране на ВКБООН за програми в Л.. ВКБООН постепенно е прекратила цялата подкрепа за образование и първична здравна помощ до юли, а до 1 декември е прекратила подкрепата за вторична здравна помощ, включително хоспитализация, майчинство и спешен прием, оставяйки 85 000 бежанци (40 000 преди това са получавали първична медицинска помощ, а 45 000 вторична) без тези услуги“.

II. Годишен доклад за състоянието на правата на човека през 2025 г., Световен доклад 2026 - Л., издаден на 4 февруари 2026 г. с автор HRW – H. R. Watch:

„Въпреки примирието от ноември 2024 г., хората в Л. продължиха да страдат от

последствията от близо 14-месечните военни действия между Х. и И.. Почти ежедневните израелски удари в Л. продължиха през 2025 г., в резултат на което към октомври 2025 г. загинаха над 330 души, според Министерството на здравеопазването на Л., включително най-малко 127 цивилни, според данни на Службата на Върховния комисар на ООН за правата на човека. През януари и февруари 2025 г. израелските военни се изтеглиха от повечето южноливански гранични села и градове, които бяха окупирали в края на 2024 г., но силите им останаха разположени на ливанска територия на поне пет места. Според Световната банка, военните действия доведоха до икономически загуби от близо 14 милиарда щатски долара, включително щети само на физически структури на стойност 6,8 милиарда долара. Няколко града и села бяха сринати до основи, а към октомври 2025 г. над 64 417 души останаха разселени в Л.. През януари 2025 г. ливанският парламент избра нов президент, Д. Аун, и министър-председател, Н. Салам, като и двамата се ангажираха да започнат „нова фаза“ в страната, обещавайки реформи в съдебната система, икономиката и държавните институции на Л.. Но към октомври въздействието на реформите беше ограничено, като голяма част от ливанското население живееше в многоизмерна бедност. Липсата на отговорност за нарушенията на правата на човека продължи, включително тези, произтичащи от експлозията в пристанището на Б. през 2020 г. Ограниченията върху правото на свободно изразяване, включително срещу журналисти и критици, останаха в сила.

Отговорност и правосъдие за нарушения на законите на войната

До октомври ливанските власти все още не бяха предприели смислени стъпки, за да гарантират, че нарушенията, извършени на ливанска територия по време на военните действия между Х. и И., могат да бъдат разследвани и преследвани от Международния наказателен съд (МНС). През 2024 г. предишното правителство на Л. обяви решение да предостави юрисдикция на МНС от октомври 2023 г., но отмени решението малко повече от месец по-късно. През октомври 2025 г. правителството обяви, че е възложило на Министерството на правосъдието да оцени правните мерки, които могат да бъдат предприети след израелски атаки срещу журналисти. Това представлява възможност за пълно включване на международни престъпления или нарушения на законите за война във вътрешната правна рамка. Съдебните органи на Л. следва да започнат вътрешни разследвания на незаконни нападения, а правителството следва да се присъедини към Римския статут на МНС и да представи декларация за приемане на юрисдикцията на съда преди датата на присъединяване.

През април 2025 г. Н. R. Watch установи, че два незаконни израелски удара срещу североизточния ливански [населено място], извършени между септември и ноември 2024 г., са очевидни безразборни атаки срещу цивилни и трябва да бъдат разследвани като военни престъпления. През август 2025 г. Н. R. Watch съобщи, че израелските сили са окупирали училища в *южен Л.* по време на военните действия между септември и ноември 2024 г. и през следващите седмици са използвали някои от тях като казарми, като изглежда умишлено са вандализирали, ограбвали и унищожавали училищна собственост, като много от действията са равностойни на военни престъпления.

Н. R. Watch също така установи, че използването на взривни оръжия от Х. в населени места в части от *С. И.*, убивайки най-малко 15 цивилни между септември и ноември 2024 г., не е довело до адекватни предпазни мерки за защита на цивилните, включително за ефективно предупреждение на цивилните за атаки. Израелските атаки в Ю. Л.

унищожиха огромни части от критична гражданска инфраструктура и обществени услуги, предотвратявайки завръщането на десетки хиляди ливанци по домовете си към октомври 2025 г.

Икономически, социални и културни права

Населението на Л. продължи да страда от икономическите последици от военните действия между Х. и И., в допълнение към усложнените ефекти от икономическия колапс на страната през 2019 г. Според П., военните действия са повредили над 90 000 структури, включително домове, предприятия и обществена инфраструктура. От тях над 23 400 структури са били напълно разрушени. Най-малко 59 577 жилищни единици са били повредени, както и 34 водни съоръжения, което е засегнало достъпа до чиста вода за повече от 400 000 души, според П..

През последното десетилетие нивата на бедност в Л. са се утроили. Световната банка изчисли през 2024 г., че 44% от населението на Л. живее в парична бедност и близо 80% в многоизмерна бедност. Въпреки че правителството разшири най-голямата си програма за социално подпомагане А., за да достигне до приблизително 800 000 души, програмата е силно обвързана с доходи и е предназначена за това, което правителството определя като „най-бедните“ домакинства, но в действителност, поради грешки при изключването и непрозрачно оценяване на заместващия тест за доходи, повечето хора останаха без достъп до каквато и да е форма на социално осигуряване.

Права на бежанците

След падането на правителството на А. в С. през декември 2024 г. и незаконните убийства и насилие, основани на самоличност, от страна на правителствените сили, близо 100 000 сирийци избягаха в Л., според Агенцията на ООН за бежанците, като повечето от новопристигналите търсещи убежище живеят в С. и Североизточен Л..

Към септември 2025 г. над 238 000 сирийци в Л., известни на ВКБООН, са имали „деактивирана“ регистрация в ВКБООН поради потвърденото или предполагаемо завръщане в С., включително над 6270 души, които са се завърнали като част от програма за доброволно репатриране, организирана от ВКБООН. Докато над 80% от сирийските бежанци възнамеряват да се върнат в С. един ден според ВКБООН, само 18% планират да го направят през следващата година, като основните пречки са свързани с безопасността, жилищното настаняване и препитанието“.

III. Доклад за страната (политическо и икономическо развитие; правна система и съдебна система; институции за сигурност; недържавни въоръжени субекти; ситуация със сигурността; третиране на специфични групи) – Л., публикуван през м. ноември 2025 г. с автор EUAA – Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (преди: Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, EASO):

„1. Общ преглед на страната

Л. е страна от Близкия изток, разположена по източното крайбрежие на С. море¹⁰, граничеща със С. на север и изток и с И. на юг.¹¹ Л. обаче не признава И. за легитимна държава¹² и посочва, че П. се намира на юг в публичните карти на уебсайта на Централната административна статистика на Л..¹³ Има население от 5,2 милиона души¹⁴ и обхваща площ от 10 452 квадратни километра,¹⁵ което го прави една от по-малките и най-гъсто населените страни около С. море.¹⁶ Въз основа на наличните данни, мюсюлманското население се оценява на между 60% и 68%, като шиитските и сунитските общности съставляват приблизително 30%.²⁵

Административното деление на Л. функционира на три нива, включващи девет

губернаторства (мухафазат), разделени на 26 области (кази), както и децентрализирана местна структура, съставена от над 1100 общини (баладият), отразяваща двойна система на управление с централни и местни власти.³³ Деветте губернаторства са А., Б.-Х., Б., Б., К.-Д., Планински Л., Ал Н., Север и Юг.³⁴ Основните им характеристики са следните:

- Губернаторство А. се намира в северната част на Л., граничи със С. и има приблизително население от 450 000 жители.³⁵ А. е населен предимно от сунитски мюсюлмани и християни (маронити и православни), с по-малки общности от алауити и шиитски мюсюлмани.³⁶

- Северноливанското губернаторство, създадено през 2003 г. чрез административно деление на губернаторство А., е дом на приблизително 700 000 души население (включително бежанци),³⁷ а **столицата му Т.** е вторият по големина град в страната.³⁸ Северноливанското губернаторство, подобно на А., е дом на различни религиозни секти, включително сунитски, алауитски, християнски и шиитски общности.³⁹ Т., с приблизително 200 000 души население, е предимно сунитски мюсюлмани (около 80%), като алауитите съставляват 6–7%, а останалите жители са християни.⁴⁰

- Провинция Б.-Х. се намира в североизточната част на Л., граничеца със С., и има приблизително 400 000 жители.⁴¹ Провинция Б.-Х. се състои главно от шиитски мюсюлмани, с по-малки християнски и сунитски общности.⁴²

- Провинция К.-Д. (известна също като Б. на английски) е създадена през 2017 г., след като е отделена от провинция Планински Ливан⁴³ и обхваща двата ѝ най-северни района, К. и Д..⁴⁴ К. има приблизително 260 500,⁴⁵ население, докато Д. има около 129 500,⁴⁶ като по-голямата част от населението са маронитски християни,⁴⁷ наред с по-малка шиитска мюсюлманска общност.⁴⁸

- М. Б. граничи със С. море на запад и е заобиколена от планината Л. на север, изток и юг.⁵¹ [населено място] е и столица на Л..⁵² Към март 2025 г. Б. има приблизително 2 379 000 жители,⁵³ приблизително разделени между мюсюлмани и християни.⁵⁴

- М. Б. (изписвана също като Б.) е разположена между планинските вериги, обхващащи С. и Л..⁵⁵ Б. има приблизително 565 877 жители.⁵⁶ В нея живеят християни, сунитски и шиитски мюсюлмани, както и друзи.⁵⁷

- Провинция Ал Н. се намира в южната част на Л., граничи със С. и И., и е населена предимно с шиитски мюсюлмани, със значителна християнска общност.⁵⁸ Ал Н. има приблизително 276 285 жители.⁵⁹

- Южната провинция граничи с И. и е дом на различни религиозни групи,⁶⁰ включително предимно шиитски мюсюлмани,⁶¹ както и някои сунитски мюсюлмани, друзи, източноправославни, маронити, протестанти и гръкокатолически християни.⁶²

Съвременната ливанска държава е създадена през 1920 г. по френски мандат, продължил повече от двадесет години.⁶⁴ След обявяването на независимостта си през 1943 г.,⁶⁵ Л. приема неписания Национален пакт от 1943 г. между християни и мюсюлмани,⁶⁶ който установява конфесионална система за споделяне на властта,⁶⁷ която разпределя политическата власт между религиозните общности,⁶⁸ предоставяйки най-влиятелните позиции на тези с най-голяма демографска тежест.⁶⁹ Според тази система, президентската позиция е предоставена на християнин-маронит, министър-председателят - на мюсюлманин-сунит, председателят на парламента - на мюсюлманин-шиит,⁷⁰ а заместник-председателят на парламента - на гръцки православен.

Конфесионалната система на Л. е запазила известна степен на плурализъм в рамките на

своето управление,⁷² където религията оформя политиката и влияе върху партийните принадлежности.⁷³ Д-р Орели Д., доцент по политически науки в Университета П.-Д. PSL и експерт по ливанска политика, институции и въоръжени групировки, интервюирана от EUAA за този доклад, заяви, че съгласно конфесионалната система за споделяне на властта в Л. „ключовите министерства и лидерските роли са разпределени между признати религиозни общности“. Всяка общност поддържа собствена лидерска йерархия и паралелни институции, които се занимават с местната политика, социалните и съдебните въпроси за своите членове.⁷⁴ Според Ф. Н., на практика повечето политически партии в Л. са изградени около дългогодишни лидери на общността, които поддържат влиянието си чрез патронаж, контрол върху ресурсите и предимствата на заемането на длъжност.⁷⁵

Въпреки че П. от 1943 г. между християни и мюсюлмани позволи мир в страната, който продължи до 70-те години на миналия век, балансът между 18-те религиозни секти в страната остана крехък. Палестинската кауза, израелските нашествия и сирийската намеса подхраниха опустошителна гражданска война от 1975 до 1990 г., по време на която Х., подкрепяна от И., се очерта като „държава в държавата“.⁷⁶ Споразумението от Т., подписано на 5 ноември 1989 г.⁷⁷ с посредничеството на С. А. и участието на С., С. щати и ливански фракции, сложи край на гражданската война, като преразгледа Националния пакт от 1943 г., прехвърли повече власт на Министерския съвет и сунитския министър-председател, намали властта на маронитския президент и призна връзките на Л. със С., като същевременно призова последната да изтегли войските си.⁷⁸

С. политически пейзаж остана силно фрагментиран⁷⁹ със задълбочаващи се сектантски разделения и възпрепятстване на политическия консенсус, което позволи на Х.,⁸⁰ шиитска политическа и милиционерна групировка,⁸¹ да се издигне като доминираща социално-политическа и войнствена сила от 1982 г. насам.⁸² Съвсем наскоро Х. промени правителствените решения чрез съюзи със сунитски, християнски и друзки фракции.⁸³ През последните две десетилетия ливанската политика беше структурирана около два основни блока: коалицията „8 март“, която включва някои християнски и шиитски партии като Х. и подкрепя съюзяването със С. и И., и коалицията „14 март“, която обединява сунити и други християнски партии и се застъпва за по-тесни връзки със С. щати, Франция и С. А..⁸⁴

2.2. Международен контекст

Съвременната история на Л., оформена от над век чуждестранна интервенция, включително 20 години под френски мандат, 30 години сирийско влияние и многократни израелски нашествия, е свидетел на различни общности, включително християни, сунити и шиити, които последователно търсят чуждестранна защита или подкрепа от държавата, когато това е в съответствие с техните политически и демографски интереси.¹¹⁶ Този исторически модел продължава да оформя съвременния политически пейзаж на Л..¹¹⁷ Ролята на Франция остава символична,¹¹⁸ докато С. щати подкрепят главно Ливанските въоръжени сили.¹¹⁹ Държавите от П. залив, особено С. А., са преминали от пряко политическо покровителство към икономически лост,¹²⁰ докато И. е укрепил властта си, като подкрепя Хизбула¹²¹ от десетилетия и засилва политическата и военната си роля.¹²² Междувременно отношенията на Л. със С. са напрегнати и често враждебни, белязани от войни, убийства, окупация и конфликти.¹²³

Политическата система на страната отдавна се е оформяла от влиянието на международни участници, преследващи собствените си цели във вътрешните работи на

страната.¹²⁴ След обявяването на независимостта от Франция през 1943 г., основателите разглеждат непризнаването на И. като съществено за поддържането на силни отношения с арабските държави,¹²⁵ решение, което полага основите на сложните и често напрегнати отношения на Л. с И. през последните седемдесет и пет години.¹²⁶

2.2.1. Отношения с И.

Отношенията между И. и Л. станаха по-значими след създаването на Ислямска република И. през 1979 г. и създаването на Х. от Корпуса на стражите на ислямската революция (КСИР) през 1982 г.¹²⁷ И. е подкрепял Х. политически, социално¹²⁸ и финансово.¹²⁹ Междувременно иранските власти твърдят, че имат добри отношения с новото правителство на Л., като същевременно заявяват, че „съпротивителното движение на Х. [е] неразделна част от ливанското правителство“.¹³⁰

2.2.2. Въздействие на политическия преход в С. върху динамиката на властта в Л.

Падането на режима на А. в С. през декември 2024 г. беше широко отпразнувано в Л., особено от членове на крайнодясната партия „Ливанските сили“ (ЛС), които критикуваха сирийската окупация на Л.,¹³⁶ започнала през 1976 г. и приключила през 2005 г. след убийството на бившия премиер Р. Харири, за което С. беше широко обвинена.¹³⁷ Падането на режима на А. обаче беше значителна загуба за Х.,¹³⁸ тъй като тя прекъсна „сухопътния си коридор“ с И., от който получаваше оръжия, логистични доставки¹³⁹ и военни съветници.¹⁴⁰ В продължение на десетилетия Х. е основна сила в ливанската политика, оглавявайки просирийската коалиция „8 март“ срещу антисирийската коалиция „14 март“.¹⁴¹ Х. обаче наскоро отслабна поради загубата на ключовите си лидери,¹⁴² включително Х. Насрала, във войната си с Израел¹⁴³ и разпадането на съюзник, режимът на Б. А. в С..¹⁴⁴

2.3. 2.3.1. Социално-икономическо положение

Общ преглед на икономическата криза от октомври 2019 г. насам

Икономическата и финансова криза в Л., която се развиваше преди октомври 2019 г., съвпадна с протестите, започнали през този месец,¹⁴⁹ и оттогава се утежнява от политически разделения и обезценяване на националната валута.¹⁵⁰ Финансовата система на страната е изправена пред значителни сътресения, белязани от неизпълнение на задължения, инфлация и сриваща се рамка на валутните курсове, които продължават да подхранват нестабилна макроикономическа динамика.¹⁵¹ Освен това, поради години на лошо финансово управление и корупция, икономиката беше допълнително изострена от експлозията в пристанището на Б. през 2020 г., пандемията от Covid-19 и регионалната нестабилност след войната в Газа.¹⁵²

2.3.2. Текущо състояние на икономиката

Икономиката на Л., вече обтегната от години на криза, беше допълнително дестабилизирана¹⁵³ от войната между И. и Х., която започна през октомври 2023 г.¹⁵⁴ и приключи през ноември 2024 г.¹⁵⁵ след прекратяване на огъня.¹⁵⁶ Конфликтът причини икономически загуби от приблизително 7,2 милиарда щатски долара, като засегна предимно търговията, промишлеността, туризма, селското стопанство, продоволствената сигурност, жилищното строителство, здравеопазването, енергетиката и образованието.¹⁵⁷ Това добави към тройната криза на Л. в банковия сектор, икономиката и валутата, като допълнително задълбочи разрушенията и несигурността.¹⁵⁸ Израелските въздушни удари в Л. допълнително засилиха икономическата криза в страната.¹⁵⁹ Преходното правителство се сблъска със значителни предизвикателства¹⁶⁰ при управлението на възстановяването, което се

очакваше да изисква 11 милиарда щатски долара.¹⁶¹ Премиерът Салам обеща да съживи икономиката и осъществи реформи,¹⁶² но социално-икономическата ситуация продължи да се влошава поради политическата патова ситуация и продължаващата икономическа влошаване.¹⁶³

(а) Бедност, основни средства за препитание и заетост

Л. се сблъска със сериозни икономически предизвикателства още преди неотдавнашната ескалация на военните действия, като широко разпространената бедност и продоволствената несигурност вече бяха дълбоко закоренени.¹⁶⁸ Войната от 2024 г. допълнително влоши пазара на труда в Л., който беше ограничен от ограничена икономическа трансформация, слабо създаване на работни места, широко разпространена неформалност и нискокачествена заетост, с 29,6% безработица, 50,1% недоизползване на работната сила, 47,8% младежка безработица и 62,4% от работната сила на неформални, нископлатени работни места без защита.¹⁶⁹

(б) Продоволствена сигурност

Продължаващата политическа патова ситуация и влошаващата се икономика допълнително увеличиха продоволствената несигурност в страната.¹⁷⁴ Ескалацията на конфликта в Л. през септември 2024 г. допълнително задълбочи бедността, която се е увеличила повече от три пъти през последното десетилетие, достигайки 44% от населението.¹⁷⁵ Към май 2025 г. деградацията на селското стопанство в южните губернатории на Л. е тежка, тъй като конфликтът силно е нарушил производствените дейности, особено в селските райони, зависими от земеделието; щетите по основната инфраструктура, ограниченият достъп до суровини и прекъсванията на селскостопанските цикли доведоха до рязко намаляване на добивите, подкопавайки местната наличност на храни, предлагането на пазара и доходите на домакинствата.¹⁷⁶

(в) Жилища

След израелските военни операции около 40% от сградите в граничния район на Ю. Л. са разрушени от израелски бомбени атаки,¹⁸⁰ което представлява приблизително 100 000 жилищни единици, които са били частично или напълно разрушени,¹⁸¹ като градове като К. Кила и А. ал-Ш. са претърпели приблизително 66% разрушения, докато в Д., О., Р., Т. Харфа и Я. около 40% от сградите са повредени или разрушени, оставяйки много райони необитаеми, разселвайки стотици хиляди жители и предотвратявайки завръщането на хиляди ливанци по домовете си.¹⁸² Позовавайки се на местни медии в Л., турската държавна информационна агенция А. Ајансэ съобщи през ноември 2024 г., че „израелската армия е изтрила 37 града и е разрушила повече от 40 000 жилищни единици от началото на смъртоносната си офанзива срещу Л. миналата година“.¹⁸³ До септември 2024 г., в ранния етап на войната, израелските атаки са повредили или разрушили над 23 000 домове, извършиха над 5 600 удара, които опустошиха 1 200 хектара земеделска земя.¹⁸⁴ Според А. I., между 1 октомври 2024 г. и 26 януари 2025 г. израелските удари унищожиха или сериозно повредиха хиляди цивилни структури в райони от южната граница до долината Б. и Б., засягайки най-малко 26 общини в южен Л., като голяма част от щетите са нанесени след прекратяването на огъня от 27 ноември 2024 г.¹⁸⁵

(д) Здравеопазване

Преди неотдавнашния конфликт, здравната система на Л. беше болнично-центрична, до голяма степен приватизирана и фрагментирана. Според данни на Световната банка, само 32 от 160 болници бяха държавни, а 311 центъра за първична медицинска помощ

бяха предимно частни. Домакинствата се сблъскаха с високи разходи за здравеопазване, доминирани от директни разходи и частни здравни осигуровки, неравен достъп до грижи поради фрагментация на управлението и намаляващ медицински персонал, както и влошаващо се предоставяне на услуги. Данните от 2021 г. показват, че ситуацията е оставила 33% от домакинствата лишени от основни здравни грижи.¹⁸⁶

5. Недържавни въоръжени участници и милиции

Според Д., който беше интервюиран от EUAA за този доклад, „в Л. има както формални, така и неформални въоръжени групировки, включително политически, общински, кланови или свързани с конкретни общности, които поддържат собствени въоръжени капацитети“.²⁸¹ Шиитските въоръжени групировки в Л. включват Х.,²⁸² движението А. (което официално обяви в началото на 2024 г., че се присъединява към Х. в борбата срещу И.) и дивизията Имам Х..²⁸³ Освен това в Л. има шиитски кланови милиции, включително клановете З., Д., Н., Д. и Р., които исторически са вкоренени в Ю. Л., граничещ със С..²⁸⁴

5.1. Х.

Х. (партия на Б. на арабски) е политическа и военна група в Л..²⁹⁵ ръководена от Н. К.,²⁹⁶ който е назначен на 29 октомври 2024 г. за нов генерален секретар на групата.²⁹⁷ Групата, съставена главно от шиитски мюсюлмани, се появява след ислямската революция в И. през 1979 г., която оформя динамиката на шиитската общност в Близкия изток,²⁹⁸ и по-късно след нахлуването на И. в Л. през 1982 г.²⁹⁹ През 1982 г. Х. е основана от членове на движението А. под наблюдението и обучението на Иранския корпус на гвардейците на ислямската революция (IRGC).³⁰⁰ Х. официално обявява съществуването си през 1985 г. с цел прекратяване на израелската окупация на Ю. Л. и палестинските територии.³⁰¹ Д. заявява в интервю за EUAA, че „Х. също така създава Ливанските бригади за съпротива срещу израелската окупация (LBRIO), които включват сунити, християни и друзи като резервисти, които помагат по време на конфронтации с И., когато е необходимо“.³⁰²

Основана през ноември 1997 г., LBRIO е известна още като Ливански бригади на съпротивата или Saraya al-Muqawama al-Lubnaniya.³⁰³ Към 20 октомври 2024 г. Х. твърди, че разполага със 100 000 бойци,³⁰⁴ включително нейния командос Radwan F., който действа в Ю. Л..³⁰⁵ Д. допълнително посочва, че „жените са активни в организационните и административните функции на Х., по-специално чрез Женския комитет на партията, но те не са разположени в бойни роли и до голяма степен остават като резерви“.³⁰⁶ Д. заявява, че „Х. има силно присъствие в определени райони, включително Ю. Л., части от североизтока и южните предградия на Б.“.

Гражданската война в Л., която продължи между 1975 и 1990 г.,³⁰⁸ приключи със Споразумението от Т., договорено в Т., С. А..³⁰⁹ Оттогава Х. се превърна в основна политическа и военна сила, оправдавайки въоръженията си, позовавайки се на правото да се съпротивлява на И..³¹⁰ Д. заяви, че „от 2006 г. насам Х. значително разшири военните си възможности, за да се противопостави на И.“³¹¹ и от 2012 г. участва в продължение на дълги години в сирийската гражданска война, подкрепяйки режима на А. и натрупвайки допълнителен бойни опит.³¹² Регионалните промени, намаляващите възможности на режима на А. и икономическите затруднения на И. обаче подкопаха способността му да поддържа арсенала си и цялостната си военна готовност.³¹³ Докато израелският премиер твърди, че е отслабил Х., като е убил генералния секретар Х. Насрала и няколко висши командири,³¹⁴ включително А. Караки, ръководител на южния

фронт на групировката, при удар на 27 септември 2024 г. срещу централната част на Х. щаб315 и чрез „разбиване на Оста на съпротивата“316 Х. бързо преструктурира командването си и продължи операциите си близо до границата между Л. и И., използвайки укрепени тунелни мрежи като част от военната си стратегия.317

5.2. Палестински фракции

Според Д., „палестинските фракции поддържат въоръжени групи в 12-те официални бежански лагера на Л., разположени в Б., С. Л., С., Т. и долината Б.. Те включват не само Ф., Х., Палестински ислямски джихад, но и други по-малки фракции.“ Лагерите са приютявали и групи, свързани с международния джихадизъм, като например Ф. ал-И., участваща по-специално в конфликта в Н. ал-Б. през 2007 г.331 Тези фракции поддържат активно присъствие в бежанските лагери в Л..332 Според Агенцията на ООН за подпомагане и строителство (UNRWA), в продължение на много години палестински въоръжени фракции са участвали в боеве в лагерите, понякога нарушавайки неприкосновеността на помещенията на UNRWA, както в Е. Ел Х., където училищата останаха затворени през по-голямата част от 2025 г.333 UNRWA също така подчерта липсата на ефективни структури за управление, съдебна система и правоприлагане в тези лагери.334 За повече информация относно лагерите вижте раздел 6.3 Зони, контролирани от различни участници, а за информацията относно положението на палестинските бежанци в тези лагери вижте раздел 7.7 Палестинци в Л..

6. 6.1. Ситуация със сигурността

История на конфликта

Л. остава разделен по кланови, семейни, конфесионални, социални и регионални линии, все още белязан от наследството на продължителната гражданска война (1975-1990)350 и повтарящите се израелски атаки.351 След създаването на И. през май 1948 г.352 повече от 100 000 палестинци, предимно от северните райони на историческа П., избягаха в Л. по време на масовото разселване на палестинци по време на арабско-израелската война през 1948 г.353 Л., заедно с Е., С., Й. и И., обяви война срещу новата държава, която приключи в началото на 1949 г. с примирие354, което донесе няколко години относително спокойствие по границата между И. и Л..355

На 13 април 1975 г. избухва гражданската война в Л.,360 след като палестински въоръжени мъже нападат маронитски християни в А. Ел-Р., което предизвиква засада на фалангисти (маронитска християнска милиция)361 на автобус, превозващ палестинци,362 ескалирайки в боеве между палестински фракции363 и фалангистка милиция, водена от Б. Д..364 По време на гражданската война милициите до голяма степен следват общински линии, включително Ливанския фронт (ЛФ), воден от маронитски християнски фалангисти, Ливанското национално движение (ЛНД), коалиция от светски левичари и сунитски мюсюлмани, подкрепящи арабския национализъм, движението А., съставено от шиити фракции,365 и О., представляваща палестинските бежанци, докато други участващи участници включваха С., И. и фрагментирани фракции на Ливанската армия.366 Конфликтът премина през няколко фази367 и официално приключи през октомври 1990 г. със Споразумението от Т..368

През същия период (1982 г.), иранският Корпус на гвардейците на ислямската революция (IRGC) създаде Х. в Л., за да противодейства на нахлуването на И..377 Силите на О. напуснаха Б. и се преместиха в съседни страни, след като беше постигнато прекратяване на огъня.378 През 1985 г., след три години, И. се оттегли от Б. в зона от 850 квадратни километра между река Л. и израелската граница, поддържайки присъствието

си с подкрепата на Армията за освобождение на И. (SLA).³⁷⁹ В първия си политически манифест Х. обяви И. за свой основен враг.³⁸⁰ И. продължи да окупира Ю. Л. до 2000 г.³⁸¹ През 2000 г., докато И. се готвеше да се оттегли от Ю. Л., ООН потвърди изтеглянето му по Синята линия, но фермите Ш., претендирани от Л., но считани за част от С. от И. и ООН, останаха под израелски контрол.³⁸² Според Организацията на обединените нации не е постигнат напредък в очертаването на границата между Л. и С.. Въпреки че тогавашният служебен министър-председател Н. М. обяви създаването на съвместен ливанско-сирийски комитет за започване на процеса на демаркация през януари 2025 г., както С., така и И. все още не са отговорили на предварителното определение на ООН за района на фермите Ш., предложено през 2007 г.³⁸³

6.2. Преглед на динамиката на сигурността, свързана с последните развития с И.. Враждебните действия между Х. и И. се засилиха между октомври 2023 г. и септември 2024 г.,³⁸⁷ като през този период бяха регистрирани над 10 000 трансгранични атаки,³⁸⁸ включително удари, достигнали Б. до края на септември 2024 г., докато израелски въздушни удари³⁸⁹ убиха няколко от висшите лидери на Х..³⁹⁰ Междувременно сблъсъците между И. и Х. през втората половина на 2024 г., включително близо до палестински бежански лагери, допълнително повлияха на по-широката ситуация със сигурността в Ю. Л..³⁹¹ На 17 и 18 септември 2024 г. координирани взривове на хиляди пейджъри и преносими радиостанции доведоха до смъртта на най-малко четиридесет души, сред които две деца, и раниха над 3400 души.³⁹² Според съобщенията, тази атака е била насочена към около 4000 членове на Х., включително бойци и командири, и е обвинена от групата върху И..³⁹³

Според доклада на Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси (UN OSNA) от март 2025 г. „Ситуацията в Л. остава нестабилна, тъй като продължаващите военни операции заплашват безопасността и защитата на цивилното население“.³⁹⁷ Насилието, свързано с конфликти, е убило най-малко 98 цивилни, включително повече от дузина деца, от прекратяването на военните действия, а неотдавнашните въздушни удари, разрушения и артилерийски обстрел допринесоха за значително увеличаване на военната активност в Ю. Л..³⁹⁸ Докато прекратяването на огъня от ноември 2024 г. позволи на жителите на границата да се върнат по домовете си,³⁹⁹ а пазарите и услугите в Ю. Л. постепенно се възобновиха,⁴⁰⁰ Л. продължава да се сблъсква с многократни обстрели и сблъсъци по южната си граница с И..⁴⁰¹ Израелската армия извърши няколко атаки срещу Л. между декември 2024 г. и септември 2025 г.⁴⁰²

На 8 септември 2025 г. израелски военни самолети извършиха серия от въздушни удари над североизточен Л., насочени към предполагаеми места за обучение и съхранение на оръжия на елитното подразделение Ал-Р. на Х. в антиливанските възвишения, по-специално близо до Х. и няколко района в северната част на Б., причинявайки пет смъртни случая и ранени.⁴⁰³ Този инцидент отразява забележително разширяване на оперативните зони на И., които обикновено се фокусират върху южен Л., а сега се простират в Б. на фона на напрежението.⁴⁰⁴

Продължаващата икономическа криза отслаби отбранителните и охранителните сили на Л..⁴⁰⁹ Междувременно, Х., подкрепяна от И.,⁴¹⁰ продължава да упражнява влияние в провинция Б. и други шиитски гранични райони. Въпреки че правителството предложи поставяне на оръжията под държавен контрол⁴¹¹ и интегриране на Х. в армията,⁴¹² идеологията на групировката и ограниченият капацитет на армията правят пълната интеграция малко вероятна.⁴¹³

Според статия на А. Press от 8 септември 2025 г., Х. не е стреляла по И. от прекратяването на огъня през ноември 2024 г. и твърди, че вече не поддържа въоръжено присъствие южно от река Л., като същевременно продължава да отхвърля преговорите за разоръжаване, докато И. не се изтегли от пет позиции на хълмове, превзети по време на войната.⁴¹⁹ М. М. отбелязва, че сигурността остава особено несигурна в Ю. Л., З. Б. и Ю. Б.⁴²⁰ На 28 август 2025 г. Съветът за сигурност на ООН приветства усилията на ливанското правителство да утвърди суверенитета си в цялата страна чрез ЛВС, призова И. да се изтегли северно от Синята линия и настоя за разполагане на ливански сили, с подкрепата на UNIFIL, за да се гарантира, че само държавата поддържа власт и оръжия в съответствие със съответните резолюции на ООН и Споразумението от Т.⁴²¹ Между 8 и 14 септември 2025 г. Израелските отбранителни сили проведоха множество операции на 17 места в Л., главно южно от река Л., но достигайки и до Х., включително въздушни удари, целенасочени убийства, наземни операции дейности, детонации и хвърляне на листовки срещу персонала и активите на Х., докато общата активност остана сравнително ниска в сравнение с предходните седмици.⁴²²

6.3. Райони, контролирани от различни участници

Към юли 2025 г. ЛВС са разположили над 5000 от планираните си 10 000 войници южно от река Л., опитвайки се да поемат контрол над райони, доминирани преди това от Х.⁴³¹ Въпреки това Х. продължава да поддържа присъствие в южната част на Л.⁴³² През август 2025 г. Д. заявява, че „на практика Х. запазва влияние в южната част на Л., части от североизтока и южните предградия на Б., докато армията вече е разположена заедно с Х. тези райони и организацията поддържа присъствие отвъд юга“.⁴³³ Д. отбелязва още, че „ЛВС и Х. понякога действат на място в едни и същи райони“.⁴³⁴ Въпреки това, „групите съществуват съвместно, вместо да се конкурират за контрол и не са враждебни една към друга“, според Д..

И. продължава да поддържа военни позиции на пет места в Ю. Л.,⁴³⁸ включително хълма Х. (област М.), Л./А. ал-Ш. (С.), Д. Блат близо до Р. (Бинт Д.), Д. ал-Д. южно от А. (Бинт Д.) и новосъздадена позиция по пътя М.-Хула (М.).⁴³⁹ Тези места са избрани от израелската армия заради тяхната надморска височина и близост до границата, осигурявайки наблюдение над райони, свързани с дейността на Х.⁴⁴⁰ Освен това И. продължава да окупира фермите Ш. от 1967.⁴⁴¹ UNIFIL съобщи, че Израелските отбранителни сили са останали на пет позиции и две буферни зони северно от Синята линия, като същевременно са наблюдавали тяхното присъствие най-малко 98 пъти извън тези постове в райони като А. ал Л., Г., М., А. ал-Ш., Л., М., Р. и Рамия, често заети със земни работи или полагане на хармонична тел.⁴⁴²

6.4. Въздействие върху цивилното население и инфраструктурата

Към септември 2024 г. израелските атаки срещу Л. доведоха до смъртни случаи, разселване и щети на инфраструктурата,⁴⁶⁴ като същевременно подкопаха върховенството на закона, отслабиха държавните институции, включително общините, и задълбочиха политическите разделения.⁴⁶⁵ Това ограничи способността на държавата да управлява припокриващи се кризи.⁴⁶⁶

Според доклада на Съвета за сигурност на ООН от октомври 2024 г. и март 2025 г., от началото на военните действия между И. и Х. в Л. на 8 октомври 2023 г. и 13 февруари 2025 г., са убити 4 244 души, включително 341 деца⁴⁶⁷ (със средно над три убити деца на ден между октомври и ноември 2024 г.⁴⁶⁸) и 962 жени, а 17 506 са ранени.⁴⁶⁹

До септември 2024 г. израелските атаки повишиха нивата на многоизмерна бедност до

94% в провинция Ал Н. и 87% в провинция Ю. Л., повредиха или разрушиха 50 210 жилищни единици, унищожиха около 121 хектара земеделска земя и 47 000 дървета, голяма част от които маслинови горички, и сериозно нарушиха местните поминъци и услуги, задълбочавайки продоволствената несигурност и икономическия колапс в Ю. Л., според Икономическата и социална комисия за З. А. (ESCWA) на ООН.470 На 24 септември 2024 г. най-малко 558 души, включително 50 деца и 94 жени, бяха убити и 1835 ранени при въздушните нападения на И., които опустошиха части от **Ю. Л.**, долината Б. и южните предградия на Б..471

След прекратяването на огъня, израелските атаки унищожиха над 90 000 жилищни единици, причиниха значителни щети на инфраструктурата и оставиха големи площи замърсени с взривни вещества, предотвратявайки завръщането и оставяйки близо 99 000 души разселени към 19 февруари 2025 г.476 До февруари 2025 г. израелските атаки опустошиха и водоснабдителните, електрическите, телекомуникационните и здравните услуги в **Ю. Л.**, като ефективно попречиха на десетки хиляди разселени жители да се завърнат у дома, дори там, където къщите все още стоят.477 Към 15 април 2025 г. най-малко 71 цивилни, включително 14 жени и 9 деца, бяха убити след прекратяването на огъня, докато над 92 000 души останаха разселени.478 До 9 септември 2025 г. най-малко 150 000 души в **Ю. Л.** все още нямаха достъп до течаща вода, след като израелските атаки унищожиха ключова водоснабдителна, канализационна и хигиенна инфраструктура, оставяйки над 30 села откъснати, причинявайки загуби от приблизително 171 милиона щатски долара, като 82% от фермерите не могат да напояват и 90% от услугите са прекъснати в рамките на пет километра от границата.479

6.4.1. Инциденти, свързани със сигурността

През периода между 1 май 2024 г. и 26 септември 2025 г. ACLED е регистрирал 11 776 инцидента, свързани със сигурността, в Л., от които 264 са кодирани като битки, 11 388 експлозии/дистанционно насилие и 124 инцидента на насилие срещу цивилни.480

Инциденти, свързани със сигурността, са регистрирани във всички губернатории, като провинциите Ю. провинция и Ал Н. са регистрирали най-висок брой през референтния период (съответно 6 534 и 3 632 инцидента, свързани със сигурността). Южната провинция е отговорна за 33% (1 354) от общия брой смъртни случаи, следвана от провинциите Ал Н. (27%, 1 102) и Б.-Х. (21%, 874).482

6.5. Трафик на наркотици и организирана престъпност

Както в Б., така и в Т., неспособността на държавата да поддържа реда е позволила на организираната престъпност да се разшири, като престъпления като кражби с взлом, кражби на автомобили, кражби, отвлечения и убийства се увеличават.488 Към март 2025 г. мрежите за трафик на наркотици в Л. са еволюирали отвъд традиционните кланови трафиканти в система, дълбоко вградена в местната политика и силите за сигурност, като операциите по производство и контрабанда на каптагон (наркотик на базата на амфетамин) са все по-преплетени с регионалното финансиране на бойци и се поддържат от институционални слабости.489 Според Световния доклад за наркотиците на UNODC (юни 2025 г.), Л. е определен като една от страните на произход на каптагон, макар и в по-малка степен от С., като Близкия и Средния изток като цяло остават най-засегнатият регион от трафика и употребата на това вещество.49

Според Международната кризисна група, Х. и А. се координират с държавните сили за сигурност в районите, които доминират, като помагат за справяне с насилствените престъпления и патрулиране по улиците, въпреки че и двете групи обикновено се

подчиняват на мощни местни кланове.494

7. 7.1. 7.1.1. Третиране на специфични групи

Ж. и момичета Насилие срещу жени и момичета

7.1.2. Престъпления на честта

Член 562 от Наказателния кодекс, който изрично предвиждаше намалени присъди за убийства, извършени в името на семейната чест, беше отменен през 2011 г.

7.1.3. Дискриминация по въпроси, свързани с личния статус

Ливанската конституция гарантира равенство; член 9 обаче упълномощава всяка религиозна общност да прилага свои собствени закони за личния статус по въпроси като брак, развод и попечителство.554 В резултат на това към март 2025 г. са в сила 15 отделни кодекса за личен статус, основани на религията, което води до съществени несъответствия в правата на жените в зависимост от религиозната принадлежност.555 При липсата на единен граждански кодекс, юрисдикцията е изключително на религиозните съдилища.556 За повече информация относно закона за личния статус вижте раздел 3.1.1 Закон за личния статус.

7.2. Членове на политическата опозиция

Както отбелязва Ф. Н., сектантската рамка за споделяне на властта в Л. гарантира, че никоя политическа партия не функционира последователно като опозиционна група, докато вътрешнопартийната конкуренция също е ограничена поради консолидацията на властта сред политическите елити. Политическите партии, които доминираха политическия пейзаж преди избирателната реформа от 2017 г., продължиха да се възползват от законовите разпоредби, които те бяха създали, и често разчитаха на принуда, дезинформационни кампании и общностен натиск, за да отстранят нови политически участници.

7.2.1. Антиправителствени демонстранти

Според Ф. Н., конституционната гаранция за правото на мирни събрания е била до голяма степен спазена през 2024 г., което е позволило провеждането на демонстрации, насочени към лошото управление на правителството и финансовата криза.576 Същевременно се съобщава, че силите за сигурност, както и поддръжници на политически партии, са извършвали нападения срещу журналисти, отразяващи подобни събирания577 и в някои случаи срещу самите протестиращи. Беше споменат протест през 2023 г. за правата на човека, където са се случили подобни инциденти.578

7.3. Защитници на правата на човека и активисти

През 2025 г. Ф. Н. съобщи, че ливанските власти редовно наблюдават социалните медии и електронните комуникации, включително тези на активистите, като служители по сигурността се инфилтрират в онлайн групи, използвани от участници в кампании и протестиращи.596

7.3.1. Отношение към адвокати по правата на човека и правни защитници

Съобщава се, че ливанската съдебна система не е независима, като политическите лидери упражняват значително влияние върху назначенията, юрисдикцията и вземането на решения. Съдебните процеси са допълнително засегнати от корупцията и неправомерното влияние на видни личности.609

7.4. Журналисти и медийни работници

7.5. ЛГБТИК лица, включително активисти

7.6. Сирийци в Л.

7.7. Палестинци в Л.“

Въз основа на обстоятелствата, наведени от кандидата в проведеното интервю от 12.02.2026 г. съдът приема, че в него той не е навел твърдения, че е бил подложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, нито е бил принуден да напусне страната си на произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ, поради което с обжалваното решение правилно са отречени тези основания за предоставяне на международна закрила.

Основанието за предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, изразяващо се в "тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство, като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт" в страната на произход. Същото следва да бъде обсъдено съобразно горепосочената информацията относно актуална обстановка в страната на произход на кандидата, въз основа на която съдът приема, че на цялата територия на Л. не се установява наличие на въоръжен конфликт, достигащ граници, представляващи заплаха за живота и здравето на цивилното население единствено поради присъствието му на тази територия. В конкретния случай не се установява спрямо кандидата да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на Л. той ще бъде изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна на предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ. Още повече, че информацията относно страната на произход съдържа данни за конфликти на територията на Ю. Л., а не и както се твърди в жалбата в С. Л., конкретно [населено място], от където произхожда кандидатът.

Наличието на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт е формулирано като тежко посегателство и условие за предоставяне на субсидиарна закрила и в член 15, буква "в" от Директива 2011/95/ЕС. Съгласно Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския Съюз по дело C-465/07, член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, във връзка с член 2, буква "д" от същата Директива, трябва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Понастоящем с член 40 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2004/83/ЕО е отменена, но текстът на член 15 от последната е преповторен в текста на член 15 от Директива 2011/95/ЕС, поради което и тълкуването, дадено с Решение от 17.02.2009 г. по дело № C-465/2007 г. на Съда на Европейския

съюз, е запазило своето значение.

Въпреки регистрирани отделни случаи на насилие срещу цивилното население, основно в Ю. Л., тези случаи не могат да бъдат определени за достигащи нивото, разглеждано в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07. От официалната информация става ясно, че дори и да се приеме наличие на отделни конфликти, то същите явно не са повсеместни. Съответно не може да се счита, че със самото си присъствие в дадена провинция, съответно населено място, кандидатът ще бъде изложен на тежки заплахи срещу живота или личността му поради безогледно насилие вследствие на въоръжения конфликт по смисъла на член 15, буква "в" от Директива 2011/95/ЕС и чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Към настоящия момент в Л. не е налице ситуация на изключително безогледно насилие. Още повече, следва да се отчете възприетата в цитираната практика на СЕС условност, че "колкото по-способен евентуално е молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарна закрила", т. е. хуманитарен статут. В тази насока следва да се отчете фактът, че самото лице не споделя обстоятелства, които да са представлявали непосредствената заплаха за живота и сигурността му в страната му на произход. Изрично е посочил, че не е бил жертва на насилие и не са били отправяни заплахи срещу него или семейството му. От данните по преписката не може да се направи и извод, че личното и общественото положение на жалбоподателя го поставят в такава рискована група, чиято дейност да го изложи на неблагоприятни последици на фона на съществуващи спорадични проблеми със сигурността там. Същият не притежава профил на лице, посочено в цитираната т.7 от Доклад за Л., публикуван през м. ноември 2025 г. с автор ЕУАА – Агенция на Европейския съюз в областта на убежището, което може да бъде специфично засегнато от конкретни актове на насилие или преследване. Дължим е извод за липса на безогледно насилие в държавата на произход по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, което би поставило чужденеца в реална опасност да претърпи тежка заплаха срещу живота или личността си единствено поради факта на присъствието си на територията на тази държава, без значение от личното му положение. Кандидатът не споделя конкретни обстоятелства, които да са представлявали непосредствената заплаха за живота и сигурността му в Л., където продължава да живее неговото рождено семейство - баща и омъжена сестра. Предвид изложеното правилен е изводът на административния орган за липса на основание за предоставяне на хуманитарен статут, в специалната хипотеза на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Неоснователни са доводите на кандидата за необходимост от предоставяне на хуманитарен статут поради принадлежността му към уязвима група с оглед психическа нестабилност. ЕСПЧ многократно е потвърждавал подхода си (напр. в решение *Pretty s/y Обединено кралство*), при който: „страданията поради настъпило по естествен път заболяване могат да попаднат в обхвата на член 3 от ЕКПЧ, ако се окаже, че се *изострят* или има опасност от изострянето им поради отношение, произтичащо от условията на задържане, от експулсиране или от други мерки, за които органите могат да бъдат държани отговорни“.

В решение *D. s/y Обединено кралство* ЕСПЧ подчертава, че макар че чуждите граждани, по отношение на които е издадено решение за експулсиране, по принцип не могат да претендират, че имат право да останат на територията на приемащата държава, за да

продължат да се ползват от осигурените им от тази държава медицинска и социална помощ, нарушението на член 3 от ЕКПЧ се мотивирало със „съвсем изключителните обстоятелства“ и със заложените на карта „императивни хуманни съображения“.

Съдът на ЕС също приема, че обстоятелството, че *в някои много особени случаи* член 3 от ЕКПЧ не допуска гражданин на трета страна, *страдащ от тежко заболяване*, да бъде изведен към страна, в която не съществува подходящо лечение, не означава, че трябва да му бъде разрешено да пребивава в държава членка по силата на субсидиарната закрила по Директива 2004/83 (в този смисъл решение от 18 декември 2014 г., M'Bodj, C-542/13, EU:C:2014:2452, т. 40).

Изготвените в хода на административното производство формуляр за идентификация и оценка на потребностите с рег. № УП-7481 от 05.02.2026 г. и формуляр за индивидуален план за подкрепа рег. № УП-7481 от 18.02.2026 г. не съдържат данни, че ливанският гражданин страда от „особено тежко заболяване“, нито, че случаят му е специфичен и изключително сериозен от медицинска гледна точка, което от своя страна би мотивирано предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.8 от ЗУБ.

Във връзка с твърденията на лицето, че в хода на административното производство не му е предоставена възможност да заяви конкретните елементи на страх от преследване, които са го принудили да напусне Л., следва да се съобрази процесуалното му поведение, свързано с неявяване пред съда, което да му предостави възможност за излагане на твърдените „специфични обстоятелства по случая му“.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата следва да бъде отхвърлена в цялост.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК, **Административен Съд С. – град, Първо отделение, 69-ти състав,**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Х. С., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] г, гражданин на Л., с адрес [населено място], [улица], срещу Решение № 514 от 13.03.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен Съд на Република България.

СЪДИЯ: